

מסכת זבחים - פרק ט'

א. המזבח מקדש את הראוי לו.

רבי יהושע אומר: כל הראוי לאשים - אם עלה לא ירד.

שנאמר: 'הוא העלה על מוקדה' (ויקרא ו, ב), מה עולה שהיא ראוי לאשים - אם עלתה לא תרד, אף כל דבר שהוא ראוי לאשים - אם עלה לא ירד.

רבן גמליאל אומר: כל הראוי למזבח - אם עלה לא ירד.

שנאמר: 'הוא העלה על מוקדה על המזבח' (ויקרא ו, ב), מה עולה שהיא ראוי למזבח - אם עלתה לא תרד, אף כל דבר שהוא ראוי למזבח - אם עלה לא ירד.

אין בין דברי רבן גמליאל לדברי רבי יהושע אלא הדם והנסכים, שרבן גמליאל אומר: לא ירדו, ורבי יהושע: אומר ירדו.

רבי שמעון אומר: כשהביא זבח ועמו נסכים, בין שהזבח כשר והנסכים פסולים, ובין שהנסכים כשרין והזבח פסול, אפלו אם זה וזה פסולין - הזבח לא ירד, והנסכים ירדו.

אבל אם הביא נסכים בפני עצמם - אם עלו לא ירדו.

ב. ואלו אם עלו לא ירדו?

הלן, והטמא, והיוצא, והנשחט חוץ לזמנו, וחוץ למקומו, ושקבלו פסולים, וזרקו את דמו.

רבי יהודה אומר: שנשחטה בלילה, ושנשפך דמה, ושיוצא דמה חוץ לקלעים - אם עלתה תרד.

רבי שמעון אומר: לא תרד.

שהיה רבי שמעון אומר:

כל שפסולו בקדש - הקדש מקבלו ואם עלה לא ירד.

לא היה פסולו בקדש - אין הקדש מקבלו, ואף אם עלה - ירד.

ג. אלו לא היה פסולן בקדש ולכן אם עלו ירדו?

הרובע, והנרבע, והמקצה, והנעבד, והאתנו, והמחיר, והכלאים, והטרפה, והיוצא דפן, ובעלי מומין.

רבי עקיבא מכשיר בבעלי מומין שאם עלו לא ירדו.

רבי חנינא סגן הכהנים אומר: דוחה ה'יה אבא בצנעה את בעלי מומין מעל גבי המזבח.

ד. כשם שאם עלו לא ירדו, כך אם ירדו לא יעלו.

וכלו שעלו חיים לראש המזבח - ירדו ואין לשוחטם בראש המזבח.

עולה שעלתה חיה לראש המזבח - תרד.

שחטה בראש המזבח - יפשיט וינתח במקומה.

ה. ואלו אם עלו ירדו מכיון שאינם ראויים להקטרה?

בשר קדשי קדשים, ובשר קדשים קלים, ומותר העמר, ושתי הלחם, ולחם הפנים, ושגרי המנחות, והקטרות.

הצמר שבראשי כבשים, והשער שבזקן תישים, והעצמות, והגידים, והקרניים, והטלפים -

בזמן שהן מחברין לגוף - יעלו, שנאמר: 'והקטיר הכהן את הכל המזבחה' (ויקרא א, ט).

ואם פרשו - לא יעלו, שנאמר: 'ועשית עלתיד הבשר והדם' (דברים יב, כז).

ו. וכלם שפקעו מעל גבי המזבח - לא יחזיר.

וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח - לא יחזיר.

אברים שפקעו מעל גבי המזבח -

קדם לחצות - יחזיר, ומועלין בהן.

לאחר חצות - לא יחזיר, ואין מועלין בהן.

ז. כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו - כך הכבש מקדש.

כשם שהמזבח והכבש מקדשין את הראוי להן - כך הכלים מקדשים.

כלי הלח - מקדשין את הלח, ומדות היבש - מקדשות את היבש.

אין כלי הלח מקדשין את היבש, ולא מדות היבש מקדשות את הלח.

כלי הקדש שנקבו -

אם עושים הם מעין מלאכתן שהיו עושין והם שלמים - מקדשין.

ואם לאו - אין מקדשים.

וכלו אין מקדשים אלא בקדש, אבל אין כלי השרת מקדשים בשעה שהם מחוץ מהעזרה.